

Passantentellingen Heerlen Centrum 2011

Rapportage
Passantentellingen Heerlen Centrum 2011
door bureau Onderzoek en Statistiek van de gemeente Heerlen

Telefoon: 045 5604740
E-mail: o&s@heerlen.nl
Internet: www.parkstadmonitor.nl

*Gegevens mogen worden overgenomen, mits met bronvermelding.
Verveelvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.*

PASSANTENTELLINGEN 2011

Het stadscentrum van Heerlen heeft een regiofunctie en is het grootste centrum van Parkstad Limburg. Om een beeld te krijgen van het (winkel)bezoek in Heerlen-Centrum is in 2011 weer onderzocht hoe het bezoek aan dit gebied is en hoe het zich in de afgelopen jaren ontwikkeld heeft. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het bureau Economie van de afdeling Stadsplanning van de gemeente. De resultaten van de tellingen 2011 zijn te vinden op pagina 6 en volgende.

OPZET EN UITVOERING

Frequentie jaarlijks

De tellingen van passerende voetgangers vinden jaarlijks plaats op vaste tijdstippen op vaste tellocaties verspreid over het winkelcentrum van Heerlen. Hoewel de tellingen door hun steekproefachtige karakter (tellingen op beperkt aantal tijdstippen en locaties) vooral geschikt zijn om de passantenstromen en verschuivingen daartussen op de onderzochte locaties in beeld te brengen kunnen ze indicatief ook gebruikt worden als indicatie voor het totale winkelbezoek in Heerlen-Centrum.

Weersomstandigheden en bijzonderheden

Evenals in de voorgaande jaren hebben de passantentellingen in 2011 verspreid over de maanden oktober en november plaatsgevonden. De weersomstandigheden waren normaal tot goed voor de tijd van het jaar.

De tellingen zijn gehouden vóór de afsluiting van winkelcentrum 't Loon wegens grondverzakking. Wel waren ten tijde van de tellingen twee andere zaken van belang die de uitkomsten voor 't Loon hebben beïnvloed:

- de parkeergarage van 't Loon was gedeeltelijk afgezet en gedeeltelijk niet in gebruik;
- de bereikbaarheid van 't Loon was slechter door de afsluiting van belangrijke toevoerwegen wegens riolerings- en wegwerkzaamheden.

Teldagen

In het winkelcentrum van Heerlen zijn op alle hieronder genoemde telposten op drie woensdagen en vrijdag van 14.00 uur tot 16.00 uur en op drie zaterdagen van 13.00 uur tot 15.00 uur alle passanten geteld.

Telposten

Op de telposten in de binnenstad en in 't Loon zijn in de aangegeven uren kwartiertellingen van alle passanten uitgevoerd waarmee de gemiddelde uurintensiteit berekend is. Bij de schouwburg tussen de binnenstad en 't Loon zijn alle passanten zonder onderbreking gedurende de gehele telduur geteld. Op de telposten in de winkelcentra 't Loon en het Corio Center en in het voormalig winkelcentrum 'de Klomp' zijn de voetgangers geteld die de winkel- of passage-entree in beide richtingen passeren. Op de overige posten zijn de voetgangers geteld die in beide richtingen een denkbeeldige dwarslijn op de looprichting passeren.

De tellingen hebben plaatsgevonden op de volgende telposten in 't Loon en de Binnenstad:

Ingang winkelcentrum 't Loon:

- post 1: ingang Homeruspassage ter plaatse van Miss Etam;
- post 2: ingang Homeruspassage ter plaatse van b&B Bags en Bijoux;
- post 3: hoofdingang C&A aan de Homerusstraat;
- post 18: achteringang beneden bij Taste/Jumbo;
- post 19: ingang beneden uit parkeergarage bij Steevens / Visgilde Heijnen.

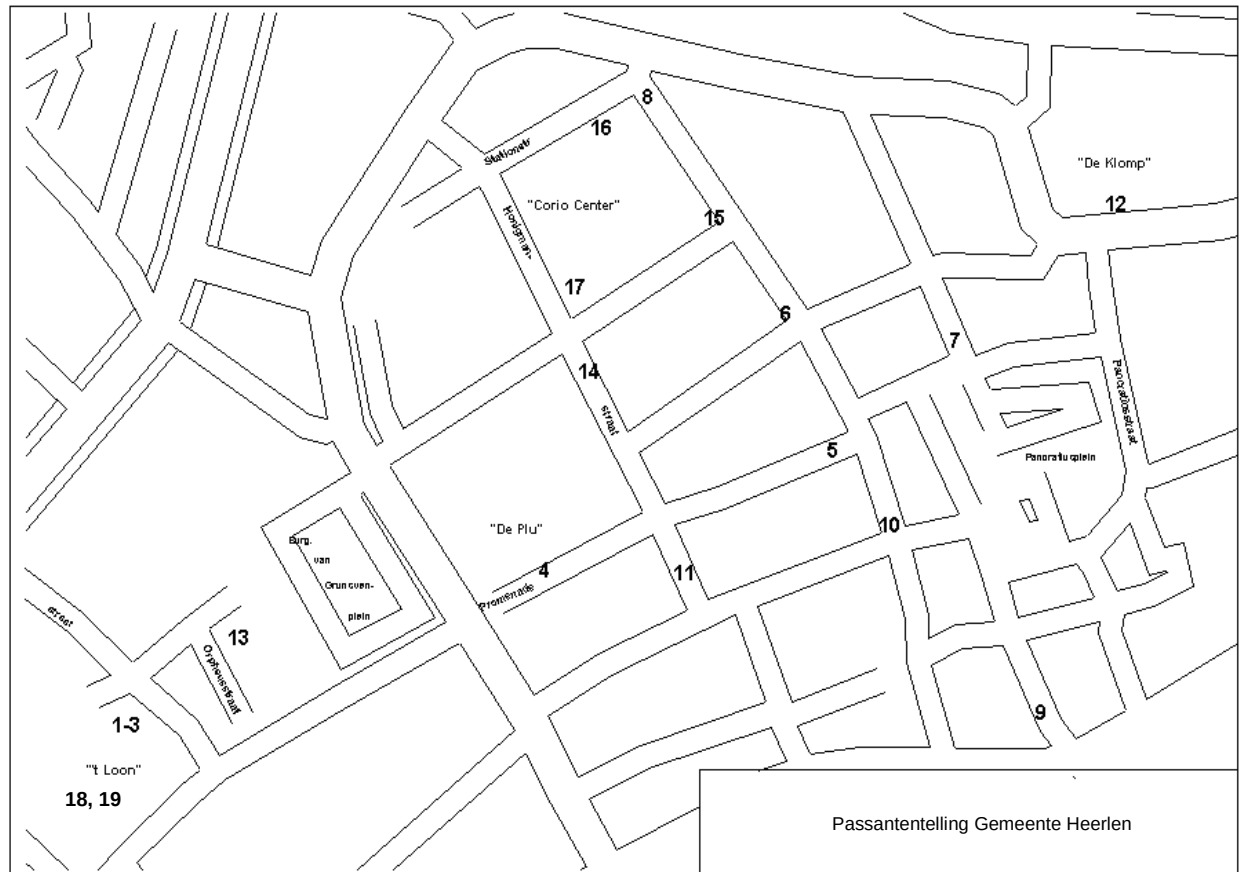
Binnenstad:

- post 4: Promenade-west ter plaatse van Suna / Kunstuitleen Parkstad;
- post 5: Promenade-oost ter plaatse van V & D en Van Haaren;
- post 6: Saroleastraat-midden ter plaatse van Promiss;
- post 7: Oranje Nassaustraat tussen Thomas Cook en Kinki Kappers;
- post 8: Saroleastraat-noord tussen Singer en Van Verseveld;
- post 9: Akerstraat ter plaatse van Bijsmans;
- post 10: Saroleastraat-zuid ter plaatse van KIBI;
- post 11: Honigmanstraat-zuid ter plaatse van PeeWee;
- post 12: ingang voormalig winkelcentrum de Klomp (parkeergarage);
- post 14: Honigmanstraat-midden ter plaatse van oud postkantoor en galerie ForArt Theunissen;
- post 15: ingang Corio Center aan de Saroleastraat;
- post 16: ingang Corio Center aan de Stationstraat;
- post 17: ingang Corio Center aan de Honigmanstraat;

Tussen binnenstad en 't Loon:

- post 13: Burg. van Grunsvenplein tussen flats Muzenlaan en flats Burg. van Grunsvenplein aan weerszijden van de schouwburg.

Figuur 1: Telposten passantentellingen Heerlen-Centrum

RESULTATEN

Bureau Onderzoek en Statistiek beschikt over een lange reeks van de passantentellingen; uitvoering ervan vindt al plaats sinds 1984. Voor deze rapportage worden de resultaten weergegeven voor de periode 2001 tot en met 2011. Hieronder geven we voor elke afzonderlijke teldag aan hoe het aantal passanten zich heeft ontwikkeld.

De onderstaande tabellen geven inzicht in de passantenstromen die jaarlijks per locatie en in totaal op de woensdag (Tabel 1), de vrijdag (Tabel 2) en de zaterdag (Tabel 3) in de namiddag *gemiddeld per uur* geteld zijn. Deze uurgemiddelden zijn op tientallen afgerond. Tevens wordt in de kolom aan de rechterzijde van de tabel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar in procentpunten uitgedrukt.

Woensdag

De uitkomsten van de passantentellingen voor de *woensdagmiddag* worden in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1: Passanten op de woensdagmiddag

locatie	aantal passanten per uur op woensdagmiddag											verschil in % 2011 t.o.v. 2010
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
't Loon (1 t/m 3)	1600	1490	1870	1740	1800	1650	1470	1480	1630	1460	1420	-3%
't Loon (18 & 19)	.	.	.	1330	1280	1220	1050	1150	1190	1150	970	-16%
van Grunsvenplein (13)	1000	950	1000	1020	1070	970	830	850	890	820	910	+11%
Promenade west (4)	1870	1930	1780	1520	1630	1630	1430	1540	1520	1290	1310	+2%
Promenade oost (5)	2490	2380	2330	2170	2320	2250	2040	2050	2010	1890	1800	-5%
Honigmanstraat midden (14)	940	750	970	790	850	890	840	760	670	600	540	-10%
Honigmanstraat zuid (11)	1070	890	1240	1210	1010	1090	970	980	890	810	860	+6%
Saroleastraat noord (8)	1000	1040	850	730	890	830	750	730	770	740	810	+9%
Saroleastraat midden (6)	3200	3060	3160	2920	3070	3010	2790	2470	2500	2410	2240	-7%
Saroleastraat zuid (10)	1070	900	810	810	760	910	580	670	740	600	590	-2%
Corio Center (15 t/m 17)	4510	3920	4640	4030	4200	4330	4170	3820	3660	3260	3320	+2%
Oranje Nassaustraat (7)	330	240	300	290	250	230	250	220	320	230	170	-26%
de Klomp (12)	230	210	220	170	120	130	490	180	120	70	90	+29%
Akerstraat (9)	570	610	610	510	580	590	570	570	650	490	530	+8%
totaal incl. 't Loon	.	.	.	19240	19830	19730	18230	17470	17570	15820	15560	-2%
totaal excl. 't Loon	18280	16880	17910	16170	16750	16860	15710	14840	14440	13210	13170	0%

Alle telposten overziend kunnen we op woensdag spreken van een wisselend beeld. De tellingen van 2010 lieten op de woensdagmiddag voor alle 14 locaties een daling van het aantal passanten zien. De laatste tellingen van 2011 laten een verbetering zien: op 7 plaatsen zien we een stijging van het aantal passanten. Op de resterende 7 plaatsen is het getelde aantal voorbijgangers afgenomen.

Laten we 't Loon buiten beschouwing dan zien we in totaliteit een stabilisering. Tellen we 't Loon mee dan blijkt het aantal bezoekers op de woensdagmiddag een geringe daling te vertonen van bijna 2 procentpunten.

Vrijdag

Voor de vrijdag zien we een nog positievere ontwikkeling. Dat is af te lezen aan de gegevens in de onderstaande tabel.

Tabel 2: Passanten op de vrijdagmiddag

locatie	aantal passanten per uur op vrijdagmiddag											verschil in % 2011 t.o.v. 2010
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
't Loon (1 t/m 3)	1600	1560	1960	1630	1800	1450	1580	1480	1670	1460	1360	-7%
't Loon (18 & 19)	.	.	.	1350	1390	1370	1280	1290	1010	1250	1060	-15%
van Grunsvenplein (13)	1030	1080	940	1060	1130	960	880	900	1070	820	1020	+24%
Promenade west (4)	1990	1930	1740	1720	1860	1520	1500	1480	1610	1300	1530	+18%
Promenade oost (5)	2740	2280	2230	2540	2420	2220	1940	1990	2170	1880	2040	+9%
Honigmanstraat midden (14)	830	1070	910	890	940	950	730	780	780	640	660	+3%
Honigmanstraat zuid (11)	1060	1300	930	1130	1020	1100	970	980	1030	820	1020	+24%
Saroleastraat noord (8)	1000	1010	740	980	940	800	870	900	940	850	950	+12%
Saroleastraat midden (6)	3490	3240	3070	3370	3480	3130	2680	2960	2920	2640	2640	0%
Saroleastraat zuid (10)	1010	1040	840	860	860	930	740	760	770	660	690	+5%
Corio Center (15 t/m 17)	4430	4040	4540	4600	4390	4720	4240	4280	4010	3930	3990	+2%
Oranje Nassaustraat (7)	410	350	260	280	290	250	210	240	240	270	200	-26%
de Klomp (12)	230	270	190	170	140	130	450	170	80	100	110	+10%
Akerstraat (9)	700	760	620	660	610	660	560	580	580	580	620	+7%
totaal incl. 't Loon	.	.	.	21240	21270	20190	18630	18790	18880	17200	17890	+4%
totaal excl. 't Loon	18920	18370	17010	18260	18080	17370	15770	16020	16200	14490	15470	+7%

Het beeld dat we zien voor de vrijdagmiddag valt positiever uit dan voor de woensdagmiddag. De resultaten van de vrijdagmiddag zijn in 2011 tevens beter dan die van vorig jaar. Er zijn nog slechts drie plaatsen waar sprake is van een afname van het aantal passanten. Op een locatie blijft het aantal gelijk en op de overige 10 plaatsen is sprake van een toename van passerende personen. Op enkele van deze plekken is een toename te zien van het aantal passanten, terwijl de woensdagmiddag daar juist een daling liet zien.

Vorig jaar was er sprake van een forse daling op vrijdagmiddag. Dit jaar wordt daarvan een aanzienlijk deel weer goedgemaakt. Laten we het Loon buiten beschouwing dan zien we op vrijdagmiddag in totaliteit een stijging van 7 procentpunten ten opzichte van 2010. Inclusief 't Loon zien we voor de vrijdagmiddag een toename van de passantenaantallen met 4 procentpunten.

Zaterdag

Tenslotte kunnen we nog kijken naar de zaterdag. Deze dag legt voor het complete beeld een zwaarder gewicht in de schaal, omdat het veruit de drukste dag in het centrum van Heerlen is. Dat kunnen we ook afleiden uit tabel 3 de hierna wordt weergegeven.

Tabel 3: Passanten op de zaterdagmiddag

Locatie	aantal passanten per uur op zaterdagmiddag											verschil in % 2011 t.o.v. 2010
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
't Loon (1 t/m 3)	3110	2990	3240	3170	2740	2720	2390	2810	2920	2700	2470	-9%
't Loon (18 & 19)	.	.	.	2180	2320	2260	2300	2230	2220	2380	1420	-40%
van Grunsvenplein (13)	2080	2000	1890	2010	2010	1890	1790	1850	1760	1350	1970	+46%
Promenade west (4)	4000	3820	3440	3390	3290	3100	2830	3080	2840	2180	2900	+33%
Promenade oost (5)	6040	5290	5630	4870	4630	4530	4320	4930	4210	3640	4270	+17%
Honigmanstraat midden (14)	1590	1550	1560	1340	1300	1410	1360	1290	1170	910	1140	+25%
Honigmanstraat zuid (11)	2320	2080	1850	2180	1860	1920	1770	1810	1650	1580	1630	+3%
Saroleastraat noord (8)	1400	1330	1350	1170	1230	1250	1240	1170	1020	830	1130	+36%
Saroleastraat midden (6)	7210	6620	6660	6220	6510	5980	5920	6140	5610	4590	4970	+8%
Saroleastraat zuid (10)	2190	1970	1800	1740	1580	1720	1470	1380	1250	930	1300	+40%
Corio Center (15 t/m 17)	8430	7610	8500	8660	8080	8190	7880	7840	7100	6160	7180	+17%
Oranje Nassaustraat (7)	800	680	690	500	510	400	510	490	420	360	380	+6%
de Klomp (12)	790	770	520	730	540	550	1240	580	420	270	370	+37%
Akerstraat (9)	1380	1240	920	1010	980	850	880	1000	680	640	1000	+56%
totaal incl. 't Loon	.	.	.	39170	37580	36770	35900	36600	33270	28520	32130	+13%
totaal excl. 't Loon	38230	34960	34810	33820	32520	31790	31210	31560	28130	23440	28240	+20%

Ook op zaterdagmiddag is het in 2011 drukker in het centrum van Heerlen dan in het voorgaande jaar. In 2010 liet de zaterdagmiddag over het algemeen nog een forse afname van het aantal passanten zien. Buiten de locaties in 't Loon zijn er geen andere plekken waar de stroom voorbijgangers afneemt.

Vorig jaar was er sprake van een zeer forse daling op zaterdagmiddag. In 2011 komt voor de zaterdagmiddag een geheel ander beeld naar voren: laten we het Loon buiten beschouwing dan blijkt zelfs dat de afname van vorig jaar volledig is gecompenseerd. Er is sprake van een zeer forse toename van het aantal passanten met een vijfde ten opzichte van 2010. Dat resultaat betekent dat een flink deel van de daling die we zagen in 2010 is goedgemaakt in 2011.

Het afgenomen bezoek aan 't Loon wordt door de forse stijging van het aantal passanten op de locaties buiten 't Loon meer dan gecompenseerd. Ook inclusief 't Loon zien we voor de zaterdagmiddag een forse toename van de passantenaantallen met 13 procentpunten.

SAMENVATTING EN CONCLUSIE

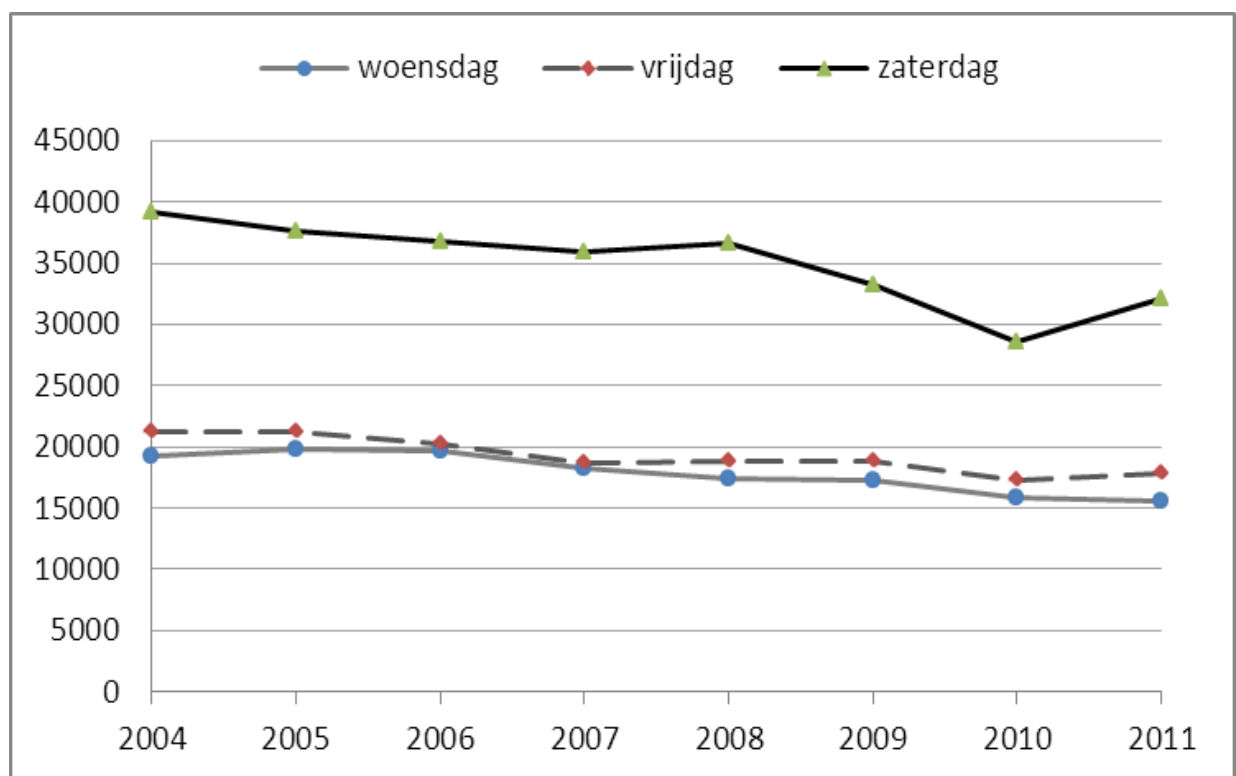
Samenvatting

De passantentellingen in Heerlen-Centrum worden uitgevoerd om een beeld te krijgen van het bezoek aan het stadscentrum van Heerlen. Er is onderzocht hoe de *bezoekersaantallen* zich ontwikkelen en, voor zover mogelijk aan de hand van deze gegevens, of er sprake is van verschuivingen in de *bezoekersstromen*.

In het kader van de passantentellingen worden jaarlijks op vaste tijdstippen (woensdag-, vrijdag- en zaterdagmiddagen in oktober/november) op vaste locaties. Op 19 telpunten op 14 locaties verspreid over het centrumgebied worden de aantallen voetgangers (passanten) systematisch geteld.

Samenvattend geeft grafiek 1 in één overzicht de ontwikkeling weer van de totalen van de passantentellingen zoals die zijn geteld op de woensdag-, vrijdag- en zaterdagmiddag in het najaar. Het betreft de ontwikkeling in de periode 2004 (eerste jaar met alle locaties) tot en met 2011.

Grafiek 1: Passantentellingen in Heerlen-Centrum

De tellingen in het najaar van 2010 lieten een daling van het centrum-bezoek op alle teldagen zien. De passantentellingen van 2011 hebben uitgewezen dat een de daling van 2010 niet heeft doorgezet. Zoals al vaker is voorgekomen treedt er een, op zijn minst gedeeltelijk, herstel op. De positieve trend valt ook op te maken uit de hierboven weergegeven grafiek.

Conclusie

In 2011 meten we op de woensdag nog een lichte daling van het centrumbezoek, op vrijdag is het weer drukker dan vorig jaar en de zaterdag laat een zeer duidelijke stijging van de aantallen passanten zien.

In 2011 is het landelijke beeld ook gunstiger dan in het voorgaande jaar. We zien in feite een trendbreuk: over het algemeen blijkt het aantal winkelpassanten in de winkelstraten minder hard te dalen, danwel het aantal is niet of nauwelijks afgenomen. In de binnensteden zijn de aantallen over het algemeen stabiel; de aantallen dalen niet verder. Er is daarmee een einde gekomen aan een aan trend die ongeveer tien jaar heeft geduurd. Uit nieuwe metingen zal moeten blijken of de recente trendbreuk blijvend is.

Het zou voor de hand liggen om te denken dat recente omstandigheden en ontwikkelingen op sociaal-economisch en maatschappelijk gebied zouden hebben geleid tot een verdere daling van bezoekersaantallen. Veel genoemd worden de financiële crisis, toegenomen betekenis van internetwinkelen en de veranderende bevolkingssamenstelling (ontgroening, vergrijzing en dalende inwoneraantallen).

De passantentellingen 2011 tonen dat de trendbreuk die landelijk is geconstateerd ook voor Heerlen Centrum opgaat. Voor de drie teldagen samen zien we zelfs een stijging van het centrumbezoek met 6,6 procentpunten. De ontwikkeling die we meten is dus zonder meer positief: naast min of meer stabilisatie van de aantallen op woensdag en vrijdag, zien we een forse stijging van de bezoekersaantallen op de zaterdag.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Depuydt, P.: Als winkelen niet leuk meer is. In: NRC Handelsblad d.d. 21 oktober 2011, pag. 30.

Laan, M.: Winkelleegstand valt mee. In: Limburgs Dagblad d.d. 24 januari 2012.

Molenaar, C.: Het einde van winkels? De strijd om de klant. Den Haag, 2011.

Steen, P. van der: In de Limburgse winkelstraten wordt het langzaam stiller. In: NRC Handelsblad d.d. 17 augustus 2011, pag. 24.

www.eindevandewinkel.nl

www.locatus.com